

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдиите Неделчо Беров и Иван Григоров по к. д. № 3/2000 г.

Подписахме решението по к.д. № 3/2000 г. с особено мнение, защото считаме, че параграфи 70, 127 и 128 от ЗИДЗЛСАХМ не противоречат на Конституцията.

1.Продължаваме да споделяме и поддържаме становището, изразено в решение № 14 от 05.06.1998 г. по к.д. № 9/1998 г., че "... от конституционна гледна точка няма пречка в различни периоди да се даде различна уредба на правото да се откриват аптеки. Народното събрание по целесъобразност може да отмени вече създадена либерална уредба и да въведе ограничения, както и обратното... Извън компетенциите на Конституционния съд е да лишава законодателя от тази му възможност".

При създаването на оспорената разпоредба на § 70 ЗИДЗЛСАХМ законодателят е действувал в рамките на конституционно предоставена му възможност. Извършил го е без да наруши други разпоредби на основния закон и по-конкретно неговите чл.136 и 140, което би могло да доведе до противоконституционност.

С параграф 70 не се посочва система на местно самоуправление, различна от конституционната, поради което не е нарушен чл.136, ал.1 от Конституцията, определяща общината като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Оспорената законова разпоредба има друг, коренно различен предмет на правна уредба, поради което чл.136, ал.1 от Конституцията е неотнoсима към конкретния случай.

Не е нарушен и чл.140 от Конституцията, според който "Общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност". Режимът на обектите на общинска

собственост се определя със закон /чл.17, ал.4 от Конституцията/. Народното събрание осъществява предоставеното му конституционно признато правотворческо правомощие, когато определя кое може да бъде обект на общинска собственост /в този смисъл е Решение № 10 от 04.07.1996 г. по к.д. № 8 от 1996 г./. Затова не може да се говори за противоконституционност на § 70 ЗИДЗЛСАХМ. След като Народното събрание със закон определи режимът на обектите на общинската собственост, в рамките на този режим същата собственост трябва да се използва в интерес на териториалната общност, както изисква чл.140 от Конституцията. Основният закон с чл.17, ал.4 предоставя изцяло на Народното събрание преценката за режима на обектите на общинската собственост, а с чл.140 определя интересите, за които същата собственост трябва да се използва. Оспореният § 70 ЗИДЗЛСАХМ определя може ли и при какъв режим аптека да бъде обект на общинска собственост, с което чл.17, ал.4 от основния закон е спазен. Същата оспорена разпоредба не урежда в чий интерес ще се ползва тази общинска собственост, за да е възможно наличие на противоречие между § 70 ЗИДЗЛСАХМ и чл.140 от Конституцията.

Оспореният § 70 ЗИДЗЛСАХМ съответства на международни договори, по които България е страна, съобразен е и с препоръките на европейски форуми.

Европейската харта за местното самоуправление, приета в Страсбург на 15.10.1985 г., не съдържа разпоредби за общинска собственост, за условията, при които би се използвала. Според законодателството на редица европейски държави, страни по същата харта /Франция, Холандия, Дания, Германия, Австрия, Италия, Португалия/, право да откриват аптеки имат само фармацевти с висше образование и магистърска степен, т.е. само физически лица, но не и юридически, включително общините.

В Препоръките на Европейския форум на фармацевтичните организации към правителствата на Европейските държави, приети през м.февруари 1993 г. в Гърция, е посочено: “1.Медикаментите не са обикновена стока за търговия ... 2. Общественото здраве може да бъде осигурено само когато законът гарантира на аптекаря... пълен ръководен контрол върху аптеката, т.е. тя да бъде негова собственост и той да бъде освободен от влияние на нефармацевтични източници”.

Декларацията на Европейския форум на Фармацевтичните Асоциации и на Световната здравна организация /Копенхаген, 30-31 май 1994 г./ в своята т.2 предвижда: “Фармацевтът трябва да има пълен управленчески контрол над аптеката, за да бъде свободен от икономическото влияние на собственици, които не са фармацевти”.

2. С параграф 127 ЗИДЗЛСАХМ не се прекратява съществуването на юридическите лица събирателно и командитно дружество или кооперации на фармацевти, а само се засяга обособено тяхно имущество и правото да се извършва с него определена дейност – продажба на дребно на лекарствени средства. Извършено е от законодателя в границите на конституционно неограничената му възможност в различни периоди да създава различна уредба на правото да се откриват аптеки. Правото на собственост, което имат тези търговски дружества и кооперации на фармацевти върху аптеките и лекарствените средства в тях, не се отнема, не се сменя притежателя му. Оспорената разпоредба няма транслативен ефект, не сочи нов титуляр, върху който да преминава правото на собственост. Засяга се възможността на непроменения собственик да извършва определена дейност с обектите на своята собственост.

3. Разпоредбата на § 128 е свързана с тази на § 70 ЗИДЗЛСАХМ. След като законодателят има суверенното право в различни периоди да даде различна уредба на правото да се откриват аптеки, той може да

предвиди прекратяване на дейността на онези общински аптеки, които не отговарят на условията по новата законодателна уредба. Изложените по-горе съображения за липса на противоречие между § 70 и Конституцията важат и по отношение на § 128 ЗИДЗЛСАХМ.

Н.Беронов

Ив. Григоров